

KRAJSKÁ CENTRA PODPORY NIDV PRO ZAČLEŇOVÁNÍ DĚTÍ/ŽÁKŮ–CIZINCŮ DO BĚŽNÝCH ČESKÝCH ŠKOL

PdF MU, BRNO, 17. DUBNA 2018

Renée Grenarová, NIDV – centrální pracoviště, Praha
grenarova@nidv.cz

TÉMA DNEŠNÍ PŘEDNÁŠKY

- **Přijímání, vzdělávání a začleňování dětí/žáků/studentů–cizinců do běžné české školy;**
- **Národní institut pro další vzdělávání (NIDV);**
- **Prezentace aktivit NIDV k této oblasti – Kontaktní centra podpory:**
 - Aktuální poradenská, metodická, informační činnost;
 - Ucelená nabídka a realizace vzdělávacích programů (VP) v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) zaměřených na podporu učitelů a škol v oblasti dětí/žáků–cizinců (DŽC);
 - Celostátní konference, krajská diskusní setkání k oblasti DŽC;
 - Spolupráce s neziskovými organizacemi a dalšími institucemi aj.

1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA A LEGISLATIVNÍ RÁMEC OBLASTI DŽC

- **Globalizace jako jeden ze základních trendů současného světa;**
- **Charakteristické rysy současnosti:**
 - Migrace, mobilita, pohyb, propojování a inovace v ekonomické, sociální, kulturní, politické, náboženské, ekologické sféře lidské činnosti;
 - Nestabilita, nejistota, ztráta identity a hodnot, obavy z budoucnosti, ze všeho cizího a neznámého, dlouhodobý stres;
 - Různorodost, rozmanitost a pestrost, multikulturalita, interkulturní komunikace, pluralita, vzájemné obohacení.

1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA A LEGISLATIVNÍ RÁMEC OBLASTI DŽC

Aktuální úkoly současného světa:

- Lidé žijící v chudobě;
- Lidská práva a práva dětí;
- Přístup ke vzdělání;
- Diskriminace;
- Válečné lokální konflikty a terorismus, jejich radikalizace, extrémismus;
- Migranti – multikulturalismus, pluralismus, přistěhovalectví – střet kultur, politická, filozofická a náboženská nesnášenlivost, předsudky, „kulturní šok“, xenofobie.

1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA A LEGISLATIVNÍ RÁMEC OBLASTI DŽC

Legislativní rámec:

- Vládní politika České republiky, MŠMT;
- Usnesení vlády ČR ze dne 22. ledna 2014 č. 60 o Postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Společné soužití v roce 2014;
- Školský zákon, tj. zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání – 20, vzdělávání cizinců a jejich přístup ke vzdělávání;
- Vyhl. 27/2016 (techn. novela 270/2017) – vzdělávání cizinců a služba školských poradenských zařízení (ŠPZ), výklad 20 a 16;
- ŠPZ (PPP, SPC) – nárok na poradenskou službu ŠPZ, nedostatečné komunikační kompetence či úplná neznalost jazyka – speciální vzdělávací potřeba (SVP) .

1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA A LEGISLATIVNÍ RÁMEC OBLASTI DŽC

Terminologický rámec:

- Dítě/žák/student – cizinec;
- Dítě/žák/student s odlišným mateřským jazykem (OMJ);
- Migrant, imigrant, přistěhovalec, emigrant, běženec, žadatel o azyl aj.;

- Čeština jako mateřský jazyk;
- Čeština jako cizí jazyk, čeština jako druhý jazyk;
- Čeština pro cizince aj.

2. KRAJSKÁ KONTAKTNÍ CENTRA PODPORY PRO PP VZDĚLÁVAJÍCÍ DĚTI/ŽÁKY–CIZINCE

System podpory dětí/žáků–cizinců od roku 2014 – RÚ MŠMT ČR:

- Vznik 13 krajských kontaktních center podpory při KP NIDV;
- Aktuální a průběžná systematická poradenská činnost;
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a metodická podpora PP;
- Metodické materiály, výukové soubory, pracovní listy;
- Spolupráce s odbory školství krajských úřadů;
- Informační, metodický a poradní internetový portál cizinci.nidv.cz, e-poradenství, e-learning pro PP;
- Spolupráce s neziskovými organizacemi a dalšími institucemi v oblasti DŽC aj.

3. UCELENÁ NABÍDKA A REALIZACE VP V RÁMCI DVPP – PODPORA UČITELŮ A ŠKOL

Nabídka DVPP pro jednotlivce i celé školní kolektivy dle potřeb dané školy a jejích pedagogů:

- Migrace a integrace cizinců v ČR;
- Cizinec – dítě se sociokulturní odlišností;
- Čeština z druhé strany, jak ji učit děti – cizince I., II., III.;
- Dvojazyčná (bilingvní) výchova;
- Jak hodnotit a klasifikovat žáky – cizince v předmětu ČJ na ZŠ;
- Národnostní menšiny, historie, současnost, multikulturní výchova a lidská práva;
- Vzdělávání žáků-cizinců v praxi škol;
- Hudební činnosti při osvojování češtiny jako druhého jazyka

3. UCELENÁ NABÍDKA A REALIZACE VP V RÁMCI DVPP – PODPORA UČITELŮ A ŠKOL

- Specifika předškolní výuky u dětí – cizinců a uprchlíků;
- Odborná podpora pedagogických pracovníků při vzdělávání dvojjazyčných dětí – žáků;
- Hry ve výuce češtiny jako cizího nebo druhého jazyka;
- Plnění povinné školní docházky v zahraničí;
- Sociokulturní aspekt ve výuce žáků – cizinců na ZŠ a SŠ;
- Práce s materiály pro výuku češtiny jako cizího jazyka na úrovni A1 a A2 a řada dalších.
- Diskusní setkání v rámci jednotlivých krajů 2 x ročně;
- Celostátní konference 1x ročně.

4. E-LEARNINGOVÝ PROGRAM ČEŠTINA JAKO DRUHÝ JAZYK V ČESKÉM ŠKOLSTVÍ

Spoluautorky: Jarmila Šindelářová, Linda Doleží

Obsahová náplň:

- Kapitola 1 – Cizinci v ČR
- Kapitola 2 – Osvojování jazyka u dětí
- Kapitola 3 – Jazyková diagnostika a hodnocení
- Kapitola 4 – Jazyková podpora dětí, žáků – cizinců
- Kapitola 5 – Sociokulturní kompetence
- Kapitola 6 – Interkulturní vzdělávání
- Závěrečný seminář kurzu

Rozsah 26 hodin – 22 h. e-learning, 4 h. prezenčně.

5. WEBOVÝ PORTÁL <http://cizinci.nidv.cz>

NIDV
NÁRODNÍ INSTITUT
PRO DALŠÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

Portál podpory pedagogických pracovníků
vzdělávajících děti/žáky - cizince

Hledej...

Pomozme společně dětem
– cizincům, aby u nás byly doma.

Online poradenství

Přišel do školy nový žák/dítě cizinec? Vyučujete žáky cizince a schází Vám informace?

Prostřednictvím e-Poradenství můžete získat rychlou a fundovanou odpověď na problém, který právě řešíte při práci s dětmi/žáky cizinci.

Odešlete svůj dotaz

Krajská centra podpory

V krajských centrech podpory zabezpečují podporu krajské koordinátorky (interní pracovník NIDV). Zajišťují organizaci vzdělávacích aktivit dané problematiky a poskytují „centralizovanou“ podporu pedagogickým pracovníkům, a to navázáním spolupráce s odborníky a partnery pro zprostředkování základních informací.

Organizace ve vašem kraji

Vzdělávací programy

Zaměřujeme se zejména na zvyšování sociokulturních kompetencí pedagogů pro práci s dětmi/žáky.

V programech se pedagogové seznamují s přehledem používané odborné literatury a získávají konkrétní metodické materiály a učební pomůcky použitelné ve výuce.

Vyberte si program

E-learning

Vzděláváte dítě, žáka-cizince a chybí Vám vstupní klíčové informace? Máte zájem získat základní, ucelené a široce pojaté vědomosti o problematice výuky českého jazyka jako druhého jazyka? Věnujte tedy pozornost tomuto vzdělávacímu programu.

Více informací

4. WEBOVÝ PORTÁL <http://cizinci.nidv.cz>

KRAJSKÁ CENTRA PODPORY

KONTAKTUJTE NÁS

V krajských centrech podpory zabezpečují podporu krajských koordinátorů (interní pracovník NIDV). Zajišťují organizaci vzdělávacích aktivit dané problematiky a poskytují „centralizovanou“ podporu pedagogickým pracovníkům, a to navázáním spolupráce s odborníky a partnery pro zprostředkování základních informací.

NÁRODNÍ INSTITUT PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Eva Vintrová

Krajský koordinátor podpory pedagogickým pracovníkům
pracoviště NIDV v **Českých Budějovicích**

Hlinsko 49, 370 01 České Budějovice

Tel.: 770 146 257

E-mail: vintrova@nidv.cz

[Zastřované organizace podporující cizince v Jihočeském kraji.](#)

5. WEBOVÝ PORTÁL <http://cizinci.nidv.cz>

Stanovené cíle:

- **Poskytovat podporu PP a školám**, tj. zprostředkovávat informace; a řešerše informací, výukové a podpůrné materiály pro přijímání, začleňování a vzdělávání dětí/žáků – cizinců, kontakty na krajské koordinátory a odborné pracovníky;
- **Provozovat e-poradnu**, sbírat dotazy online prostřednictvím e-mailové schránky, nabízet průběžně nejčastější kladené dotazy a odpovědi:

Příklad dotazu:

Co všechno si musíme při přijetí žáka-cizince od ZZ vyžádat?

Pas (včetně pasů rodičů), případně rodný list, údaje o trvalém či přechodném bydlišti, doklad o rodném čísle, zdravotní pojišťovně a doklady o předchozím vzdělávání. (Školský zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění zákona č. 82/2015 Sb., s účinností ke dni 1. 5. 2015, Dokumentace škol a školských zařízení, 28 odst. 2 – školní matrika školy, písm. a–i. Dále zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců.

5. **WEBOVÝ PORTÁL** <http://cizinci.nidv.cz>

Stanovené cíle:

- **Vést odbornou diskusi ve třech okruzích** – legislativa, přijímání a začleňování a výuka dětí/žáků – cizinců;
- **Nabízet VP** – viz nabídka k dispozici též na webu jednotlivých KP NIDV;
- **Informovat** o seminářích, webinářích, konferencích a workshopechshopech;
- **Sdílet kontakty** na spolupracující instituce, neziskové organizace, zasíťované organizace – např. META, Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka (AUČCJ); Integrační centra aj.;
- **Prezentovat odkazy** k oblasti DŽC, kontakty;
- **Publikovat v elektronické podobě podpůrné metodické materiály** pro PP, ředitele a další pracovníky věnující se DŽC aj.

5. WEBOVÝ PORTÁL <http://cizinci.nidv.cz> FORMULÁŘE A INFORMACE V JAZYKOVÝCH MUTACÍCH

- **Mateřské školy:**

- Evidenční list pro dítě v MŠ
- Plná moc k předávání dítěte
- Seznam věcí potřebných do MŠ
- Žádost o přijetí dítěte do MŠ

jazyková mutace – angličtina, španělština, ruština, vietnamština, bulharština, arabština.

- **Základní školy:**

- Základní informace pro rodiče prvňáčků
- Zápis do ZŠ
- Žádost o uvolnění z vyučování
- Základní informace o školní družině
- Školní stravování, Alergeny

jazyková mutace – angličtina, španělština, ruština, vietnamština, vietnamština, bulharština, arabština.

6. PUBLIKOVÁNÍ PODPŮRNÝCH METODICKÝCH MATERIÁLŮ KLASICKY I ELEKTRONICKY

- ***Integrace žáků–cizinců do základních škol*** – interaktivní materiál ve spolupráci se ZŠ a MŠ, Brno, Staňkova 14
- ***Metodický materiál pro výuku dětí s odlišným mateřským jazykem v MŠ, DVD*** – Milena Kmentová (UK)
- ***Český žák–cizinec*** – Lucie Slavíková-Boucher (Česká škola bez hranic)
- ***Quadreso*** – karetní hra
- ***Hezky česky, Hezky česky II*** – Jana Táborková (ZŠ Karlovy Vary)
- ***Prázdninová škola češtiny*** – Blanka Jaurisová (Oxford)
- ***Hrajeme si s říkankami*** – Linda Doleží (MU)
- ***Bulletin. Zpravodaj pro pedagogické pracovníky. Speciální vydání věnované vzdělávání žáků–cizinců*** – NIDV, říjen 2017, ročník VI, číslo 3
- ***Už 15 let učíme v našich školách děti cizinců*** – ZŠ Bělá pod Bezdězem a ZŠ T. G. Masaryka Zastávka

7. CELOSTÁTNÍ KONFERENCE

Přijímáme, začleňujeme a vzděláváme děti/žáky–cizince II

Místo konání: Praha, MŠMT, Karmelitská ulice 7

Datum konání: 10. 10. 2018

Rámcový program:

dopolední část – jednání v plénu

odpolední část – tematické workshopy,

příklady dobré inspirativní praxe

8. NEJNOVĚJŠÍ AKTIVITY REALIZOVANÉ OD ZAČÁTKU ŠKOLNÍHO ROKU 2018/2019

- *Adaptační koordinátoři do škol*
- *Poskytování tlumočnických a překladatelských služeb*

duben až červen 2018 – pilotáž

Prospěší obrázek může obsahovat. Přiložený soubor byl pravděpodobně přesunut, přeměnován nebo odstraněn. Ověřte, zda propagční odkaz je na správný zdroj a umístění.

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST...

grenarova@nidv.cz